„CUD LUBELSKI" 1949

THE LUBLIN MIRACLE" 1949

AUTOR KONCEPCJI MERYTORYCZNEJ
dr hab. Jacek Wołoszyn oraz Mariola Błasińska
współpraca dr Katarzyna Zawadka

MATERIAŁY ZE ZBIORÓW
Archiwum Archidiecezjalne Lubelskie (AAL), Archiwum Cyfrowe KUL (AC KUL), Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie (AIPN), Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie (AIPN), Archiwum Kancelarii Archikatedry Lubelskiej (AKAL), Archiwum Państwowe w Lublinie (APL), Archiwum Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, Biblioteka Wojewódzka im. Hieronima Łopacińskiego (BW Lublin), Muzeum Historii Miasta Lublina (MHML), Narodowe Archiwum Cyfrowe (NAC), zdjęcia Henryka Kuklicza zbiory Doroty Olech, zdjęcia Piotra Maciuka, zdjęcia Karola Szczecińskiego zbiory East News

AUTOR KONCEPCJI PLASTYCZNEJ
Anna Łukasik

RECENZENT MERYTORYCZNY prof. dr hab. Jan Żaryn

RECENZENT PLASTYCZNY Magdalena Śladecka

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Lublinie

AUTHORS OF THE SUBSTANTIVE IDEA
dr hab. Jacek Wołoszyn oraz Mariola Błasińska
in cooperation with dr Katarzyna Zawadka

MATERIALS FROM THE COLLECTIONS OF:
Lublin Arch-diocese Archives (LAA), Digital Archives of the Catholic University of Lublin (DA CUL), Archives of Lublin National Memory Institute in Lublin (AIPN), Archives of National Memory Institute in Warsaw (AIPN), Archives of Lublin Archcathedral Chancellery (ALAC), State Archives in Lubline (SAL), Archves of Daughters of Charity of Saint Vincent de Paul, The Hieronim Łopaciński Provincial Library (PL Lublin), The City of Lublin History Museum (CLHM), National Digital Archives (NAC), photos by Henryk Kuklicz collections of Dorota Olech, photos by Piotr Maciuk, photos by Karol Szczeciński collections of East News

AUTHOR OF VISUAL ART ARRANGEMENT
Anna Łukasik

REVIEWER OF THE MERITS prof. dr hab. Jan Żaryn

VISUAL ART REVIEWER: Magdalena Śladecka

Gaudium
Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej

KONTEKST
CONTEXT

Co najmniej od jesieni 1947 r. komuniści przystąpili do sowietyzacji wszystkich dziedzin życia. Jej częścią były: tzw. ofensywa ideologiczna (np. upolitycznienie edukacji) i masowy terror (każdy mógł być ofiarą). Społeczeństwu odebrano podmiotowość, likwidując m.in. niezależne organizacje. Na wzór Komsomołu powstał jeden rządowy związek młodzieżowy – Związek Młodzieży Polskiej (ZMP) (lipiec 1948 r.), który podporządkował sobie Związek Harcerstwa Polskiego (ZHP). Połączono Polską Partię Robotniczą (PPR) i Polską Partię Socjalistyczną (PPS) w Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą (PZPR) (grudzień 1948 r.), usuwając z nowej partii wielu socjalistów. Zawiodły też nadzieje na zmianę reżimu od wewnątrz. Sfałszowane wybory do sejmu (1947 r.) i opanowanie Polskiego Stronnictwa Ludowego (PSL), wzmocniły poczucie lęku. Niektórzy oczekiwali wybuchu III wojny, pogłoski te nasiliły się na początku 1949 r.
Komuniści rozpoczęli również kolektywizację rolnictwa, a wcześniej likwidację prywatnego handlu i usług. Zniszczono dorobek i podstawy życia wielu osób, pogłębiając problemy z aprowizacją ludności w podstawowe produkty.
W 1949 r. rozpoczęto też otwartą walkę z Kościołem katolickim, który miał stać się instytucją wspierającą władzę oraz zniknąć z przestrzeni publicznej zarezerwowanej dla ideologii marksistowsko-leninowskiej. Społeczeństwo dowiedziało się o tym z marcowego *Oświadczenia Rządu Rzeczypospolitej Polskiej*, opisującego Kościół i księży niemal jako zagrożenie dla państwa. Szykany spadły m.in. na członków katolickich organizacji. W marcu aresztowano pod pozorem nielegalnej działalności członków lubelskiej Iuventus Christiana, co spowodowało zawieszenie jej aktywności. W regionie niszczono przydrożne krzyże (mieszkańcy przypisali winę funkcjonariuszom UB i działaczom PZPR).
Społeczeństwo postrzegało tę sytuację zarówno jako zagrożenie dla istotnych wartości (wstęp do likwidacji katolicyzmu), jak i dla podstaw jego egzystencji. Równolegle następował proces przystosowania się, wynikający z bezsilności wobec reżimu: *Coraz więcej ludzi* – pisał żołnierz podziemia niepodległościowego, Zdzisław Broński „Uskok" – *popada w apatyczny nastrój i przestaje wierzyć w rychłe zmiany na lepsze. Ludzie coraz bardziej dostosowują się do znienawidzonego a umacniającego się porządku – bo przecież trzeba żyć.*

At least from autumn 1947 the communists started to sovietize all domains of life. It consisted of: the so-called ideological offensive (e.g. politicization of education) and mass terror (anyone could be a victim). The society was deprived of its subjectivity, for instance by liquidating independent organizations. On the pattern of Komsomoł, one government-controlled youth union was formed – ZMP/Polish Youth Union/ (July 1948), which also controlled ZHP (Polish Scouts' Union). PPR (Polish Workers' Party) and PPS (Polish Socialist Party) were combined into PZPR (Polish United Workers' Party) (December 1948), removing many socialists from the new party. Hopes to change the regime from the inside were futile. The falsified parliamentary elections (1947) and conquering the PSL (Polish Peasants' Party) increased the feeling of fear. Some people expected the outbreak of World War III, these rumors increased in early 1949.
The communists also started to collectivize the agriculture and earlier they got rid of private trade and services. Many people's achievements and bases for living were destroyed, which increased problems with providing people with rudimentary products.
In 1949 open fight with the Catholic Church started as well. It was to become an institution supporting the authorties and disappears from the public space reserved for Marxist-Leninist ideology. The society learned about it from the March *Declaration of the Government of the Republic of Poland*, describing the Church and priests as if they were almost a threat to the state. Among others, members of the catholic organizations were harassed. In March members of Lublin Iuventus Christiana were arrested under pretence of illegal activity, which caused its suspension. Roadside crosses were destroyed in the region (the locals ascribed that to UB (Security Office - Secret Service) officers and PZPR activists).
That situation was perceived by the society both as threat to significant values (an introduction to getting rid of Catholicism), and to the bases of its existence. The adjustment process was parallel to that. It resulted from helplessness against the regime: *More and more people* –Zdzisław Broński „Uskok", the soldier of independence underground wrote – *become depressed and stop believing in fast change for the better. People become more and more adjusted to the loathed, but strengthened order –for you have to live somehow.*

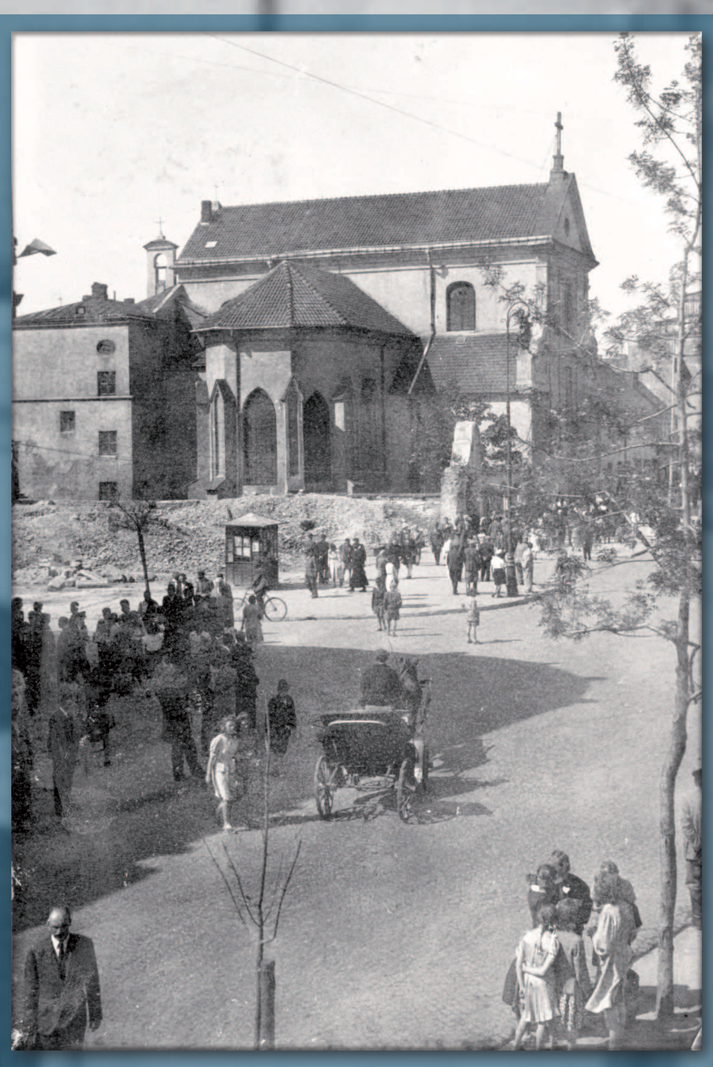

Codzienność powojennego Lublina – między ruinami a życiem powszednim (fot. Henryk Kuklicz zbiory Doroty Olech)

The everyday life of post-war Lublin – between the ruins and the everyday life (Photo Henryk Kuklicz the collectios of Dorota Olech)

Stosunki między Kościołem a Państwem zależą od postawy kleru

Kościół korzysta w Polsce z pełnej wolności religijnej
Oświadczenie Rządu Rzeczypospolitej

W dniu 14 marca Sekretarz Komisji Episkopatu ks. biskup Zygmunt Choromański zgłosił się do ministra administracji publicznej tow. Władysława Wolskiego w sprawach dotyczących uregulowania stosunków między Państwem a Kościołem. W toku rozmów tow. minister Wolski złożył następujące oświadczenie w sprawie całokształtu stosunków między Państwem a Kościołem:

Od kilku miesięcy daje się zauważyć wzmożenie nieprzyjaznej w stosunku do rządu i państwa ludowego działalności pewnych odłamów kleru.

Część wyższej hierarchii kościelnej usiłuje poprzez listy pasterskie i poufne instytucje wywołać stan zaniepokojenia i podniecenia umysłów z powodu rzekomego zagrożenia religii, bez żadnych ku temu istotnych podstaw.

Nie jest przypadkiem, że w tej szerzącej zamęt, antybudowniczej akcji wysuwają się na czoło szczególnie ci biskupi, którzy w okresie okupacji niechlubnie się wyróżnili nie tylko pojednawczym, ale wręcz służalczym stosunkiem do hitlerowskiego okupanta, jak np. ks. biskup Kaczmarek i ks. biskup Adamski. Nie jest również przypadkiem, że większość hierarchii kościelnej wbrew powszechnej opinii całego patriotycznego społeczeństwa nie przeciwstawiła się antypolskim i popierającym szowinistyczne roszczenia niemieckie, wypowiedziom mianodajnych kół watykańskich w sprawie Ziem Odzyskanych, lecz przeciwnie, usiłowała je nawet usprawiedliwić.

Częste są wypadki kiedy księża patronują, a nawet wręcz współdziałają z różnymi przestępczymi i antypaństwowymi grupami, które są agenturą anglo - amerykańskiego imperializmu.

(Dokończenie na str. 2)

Na moście linii średnicowej

Fragment oświadczenia rządu z marca 1949 r. wydrukowanego na łamach „Trybuny Ludu"

Fragment of the declaration from the government of March 1949 printed in „Trybuna Ludu"

Julia Brystygierowa – Dyrektor Departamentu V MBP – odpowiedzialna za realizację represji wobec Kościoła i duchowieństwa katolickiego (AINP)

Julia Brystygierowa – 5th MBP/ Ministry of Public Security/ Department – responsible for inflicting repressions towards Catholic Church and clergy (AINP)

Codzienność powojennego Lublina – między ruinami a życiem powszednim (MHML)

The everyday life of post-war Lublin – between the ruins and the everyday life (CLHM)

Katedra lubelska z widocznymi zniszczeniami wojennymi (MHML)

The Lublin Cathedral visibly destroyed in the war (CLHM)

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Lublinie

Gaudium
Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej

16 CZERWCA
16TH JUNE 1949

16 CZERWCA 1949 R.

Wzrost napięcia między wiernymi a władzami spowodowały dwa incydenty związane z obchodami święta Bożego Ciała. W pierwszym przypadku, aby uniemożliwić uczniom lubelskich szkół średnich udział w procesji, wyprowadzono ich wszystkich kilkanaście kilometrów poza miasta w ramach obowiązkowej koncentracji Powszechnej Organizacji „Służba Polsce" (PO „SP"). Niektórzy uczestnicy ćwiczeń w proteście śpiewali pieśni religijne, akcentując niechęć wobec rządzących i ZSRS. *Rotę* śpiewano ze słowami: *aż się rozpadnie w proch i pył sowiecka zawierucha*. Dopiero w późnych godzinach popołudniowych zezwolono młodym ludziom na powrót do miasta.

Sprawcą drugiego incydentu był szef miejscowego Powiatowego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego (PUBP) Józef Pilipczuk, który wjechał samochodem w uczestników procesji. W odpowiedzi zgromadzeni przewrócili wóz oraz obrzucili funkcjonariusza kamieniami. Po tym wydarzeniu aresztowano wiele osób, w tym studentów (7 z KUL i 3 z UMCS), w większości członków Sodalicji Mariańskiej i Iuventus Christiana.

16TH JUNE 1949

Increased tension between the worshippers and the authorities caused two incidents connected with the celebrations of Corpus Christi day. In the first case, to prevent students of Lublin schools from participating in the procession, they were all led several kilometers outside the city for the compulsory PO „SP"/ Civil Defense, Military Preparation/

Some participants of that training were singing religious songs as a protest, emphasizing their reluctance towards the authorities and the USSR. Rota/ „The Oath" – the historical Polish anthem with words by Maria Konopnicka/ was sung with the words: *till into dust and ash shall fall the Soviet windstorm*. It was only late in the afternoon the young people were allowed to come back to the city.

The culprit of the other incident was the head of the local PUBP/District Public Security Office/ Józef Pilipczuk, who drove in his car right into participants of the procession. In response they knocked the car over and threw stones at the officer. After that event many people were arrested, including students (7 from KUL/ Catholic University of Lublin/ and 3 from UMCS), mostly members of Marian Sodality and Iuventus Christiana.

Zdjęcie Pl. Łokietka (tam doszło do incydentu z Józefem Pilipczukiem) w trakcie procesji Bożego Ciała 16 czerwca 1949 r. (fot. Henryk Kublicz zbiory Doroty Olech)

Photo Plac Łokietka (this is where the incident with Józef Pilipczuk took place) during the Corpus Christi procession on the 16th day of June 1949. (photo by Henryk Kuklicz collections of Dorota Olech)

Zdjęcie Pl. Katedralnego w trakcie procesji Bożego Ciała 16 czerwca 1949 r. (fot. Henryk Kublicz zbiory Doroty Olech)

Photo of Plac Katedralny during the Corpus Christi procession on the 16th day of June 1949. (photos by Henryk Kuklicz collections of Dorota Olech)

Józefa Pilipczuk – szef PUBP w Lublinie, sprawca drugiego incydentu w trakcie procesji Bożego Ciała (AIPN)

Józef Pilipczuk – head of PUBP/DistrictPublic Security Office/ in Lublin, the culprit of the second incident during the Corpus Christi procession (AIPN)

Zdjęcie Pl. Łokietka (tam doszło do incydentu z Józefem Pilipczukiem) w trakcie procesji Bożego Ciała 16 czerwca 1949 r. (fot. Henryk Kublicz zbiory Doroty Olech)

Photo Plac Łokietka (this is where the incident with Józef Pilipczuk took place) during the Corpus Christi procession on the 16th day of June 1949. (photo by Henryk Kuklicz collections of Dorota Olech)

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Lublinie

Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej

3 LIPCA
3RD JULY

Ks. bp Zdzisław Goliński (biskup pomocniczy diecezji lubelskiej, proboszcz katedry lubelskiej) (AC KUL)

Rev. bishop Zdzisław Goliński (the assistant bishop of Lublin diocese, parish priest of Lublin Cathedral) (DA CUL)

Siostra Barbara Sadkowska ze zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego à Paulo (szarytka) – jako jedna z pierwszych zauważyła zmiany na wizerunku Matki Bożej (Archiwum Zgromadzenia Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo)

Sister Barbara Sadkowska from the order of Sister of Mercy of St. Vincent à Paulo (a daughter of charity) – as one of the first noticed changes on the image of Our Lady (Archves of Daughters of Charity of Saint Vincent de Paul)

3 LIPCA 1949 R.

W tę niedzielę przed popołudniową mszą świętą s. Barbara Sadowska i inni wierni modlący się w lubelskiej katedrze zauważyli zmiany na wizerunku Matki Bożej. Szybko zostały one zinterpretowane jako krwawa łza płynąca z oczu Maryi, mającej płakać *za bezbożników i komunistów, którzy walczą z Kościołem*.

3RD JULY 1949.

This Sunday before the afternoon holy mass s. Barbara Sadowska and other worshippers praying in the Lublin Cathedral noticed changes in the image of Our Lady. They were soon interpreted as the bloody tear falling from the eye of Holy Mary, who was to cry o*ver the godless people and communists, who were fighting with the Church*

Obrazek Matki Bożej z naniesionymi przez ks. Jana Wójtowicza śladami łez (AKAL)

A small picture of Our Lady with traces of tears put on by Rev. Jan Wójtowicza (ALAC)

Fasada katedry lubelskiej w trakcie odbudowy – widoczne rusztowania (AKAL)

The facade of Lublin cathedral during rebuilding – visible scaffolding (ALAC)

Wnętrze katedry lubelskiej – widoczny obraz Matki Bożej – zdjęcie wykonane w 1939 r. (NAC)

The inside of the Lublin cathedral – visible image of Our Lady – a photo taken in 1939 (NAC)

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Lublinie

Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej

PIELGRZYMI
PILGRIMS

NAPŁYW PIELGRZYMÓW

Informacja o wydarzeniu błyskawicznie obiegła Lublin, a później Polskę. Do lubelskiej katedry zaczęli przybywać pielgrzymi niemal z całego kraju. W Warszawie kolejarze mieli doczepiać kolejne wagony do lubelskich pociągów oraz przygotowywać nowe składy. W kilometrowej kolejce na wejście do świątyni miało oczekiwać nawet 15-20 tys. osób. *Ludzie spieszyli ze swymi nędzami, chorobami i zmartwieniami prosić o łaski [...]. Wszystkie ulice prowadzące do katedry tak były pełne pielgrzymów [...]. Pielgrzymki piesze były zorganizowane, szły zwartymi grupami z krzyżem na przedzie, śpiewając pieśni maryjne* [fragment relacji z lat osiemdziesiątych]. Wśród pątników znaleźli się też członkowie PZPR.

THE INFLUX OF PILGRIMS

The information about that event circulated Lublin, and then Poland, very fast. The Lublin Cathedral was visited by masses of pilgrims from almost all over the country. In Warsaw, the railway men were to attach subsequent carriages to Lublin trains and new compositions were to be prepared. In the kilometer-long queue even 15-20 thousand persons were to wait to enter the shrine. *People rushed with their miseries, illnesses and worries to ask for graces [...].All streets leading to the cathedral were so full of pilgrims [...]. Pilgrimages on foot were organized, they walked in compact groups, led by the cross, singing songs about virgin Mary* [fragment of a report from 1980s].There were also members of the PZPR /Polish United Workers' Party among them].

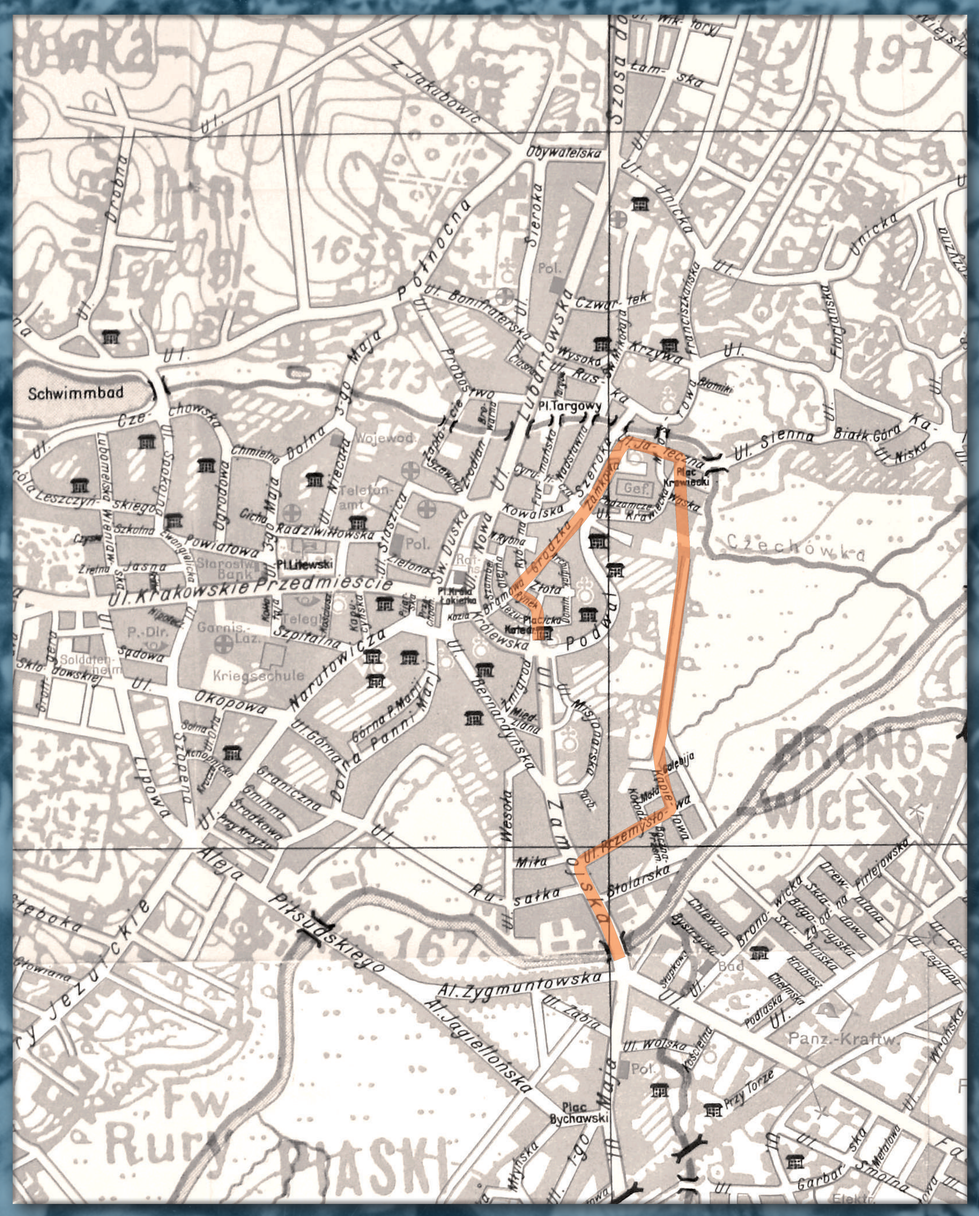
Schwimmbad
Pl.Targowy
Ul.Krakowskie Przedmieście
Kriegsschule
Garnis.Laz
Plac Bychawski
Al.Zygmuntowska
Al.Jagiellońska
Ul.Piłsudskiego
Ul.Narutowicza
Ul.Okopowa
Ul.Lipowa
Ul.Aleja
Ul.Mikołaja Reja
Ul.Rzemieślnicza
Ul.Stolarska
Ul.Wesoła
Ul.Wodna
Ul.Mirosławskiego
Ul.Podwale
Ul.Unicka
Ul.Szosa Lubelska
Ul.Północna
Ul.Sierocka
Ul.Kowalska
Ul.Grodzka
Ul.Jezuicka
Ul.Kapucyńska
Ul.Zamkowa
Ul.Złota
Ul.Jasna
Ul.Powałowa
Ul.Radziwiłłowska
Ul.Dolna 3-go Maja
Ul.Bonifraterska
Ul.Przedwodzie
Ul.Stolarska
Ul.Grodz

POSTAWA WŁADZ KOŚCIELNYCH
ATTITUDE OF THE CHURCH AUTHORITIES

Reakcja władz kościelnych na wydarzenia z 3 lipca była niezwykle wyważona. Powołana przez biskupa lubelskiego ks. Piotra Kałwę komisja ekspertów nie dała jednoznacznej odpowiedzi, co do charakteru zjawiska. Kilka dni później ordynariusz lubelski wydał odezwę do wiernych, wskazując, że […] *Dotychczasowe wyniki prac Komisji nie dają podstawy do uznania zjawisk, jakie miały miejsce w naszej Katedrze Lubelskiej, za zdarzenia cudowne i nadprzyrodzone, jeżeli Bóg będzie chciał nam okazać za pośrednictwem Matki Najświętszej swoją wolę w sposób niezwykły i poza naturalnym biegiem rzeczy, to na pewno nie poskąpi swoich znaków wyraźnych i przekonywujących. Tymczasem znaków takich nie stwierdzono i dlatego tym bardziej należy zachować spokój i równowagę ducha.* Wezwał również duchownych do powstrzymania pielgrzymek do katedry. Ostrożność ks. biskupa wynikła nie tylko z kwestii teologicznych, lecz również z chęci obrony księży i wiernych przed represjami. Sam apel nie zatrzymał jednak pątników, wciąż przybywających do Lublina.

The response of church authorities to the events of July 3rd was extremely balanced. The commission of experts appointed by the Lublin bishop Rev.Piotr Kałwa did not give an unequivocal response as to the nature of that phenomenon. A few days later the Lublin bishop ordinary addressed the worshippers, indicating that […] *The hitherto results of the Commission works do not give any grounds to regard the phenomena that took place in our Lublin Cathedral as miraculous and supernatural events, if God is willing to show us His will through Our Lady in an extraordinary way and beyond the natural course of things, He will certainly be generous in giving us His distinct and convincing signs. However, no such signs were found, and even more so we should keep calm and balanced spirits.* He also appealed to the clergy for stopping the pilgrimages to the Cathedral. The bishop's cautiousness resulted not only from theological matters, but also from the will to protect the priests and worshippers from repression. However, the address itself did not stop the pilgrims who kept coming to Lublin.

Ordynariusz lubelski ks. Piotr Kałwa (AC KUL)

The Lublin bishop ordinary, Rev. Piotr Kałwa (DA CUL)

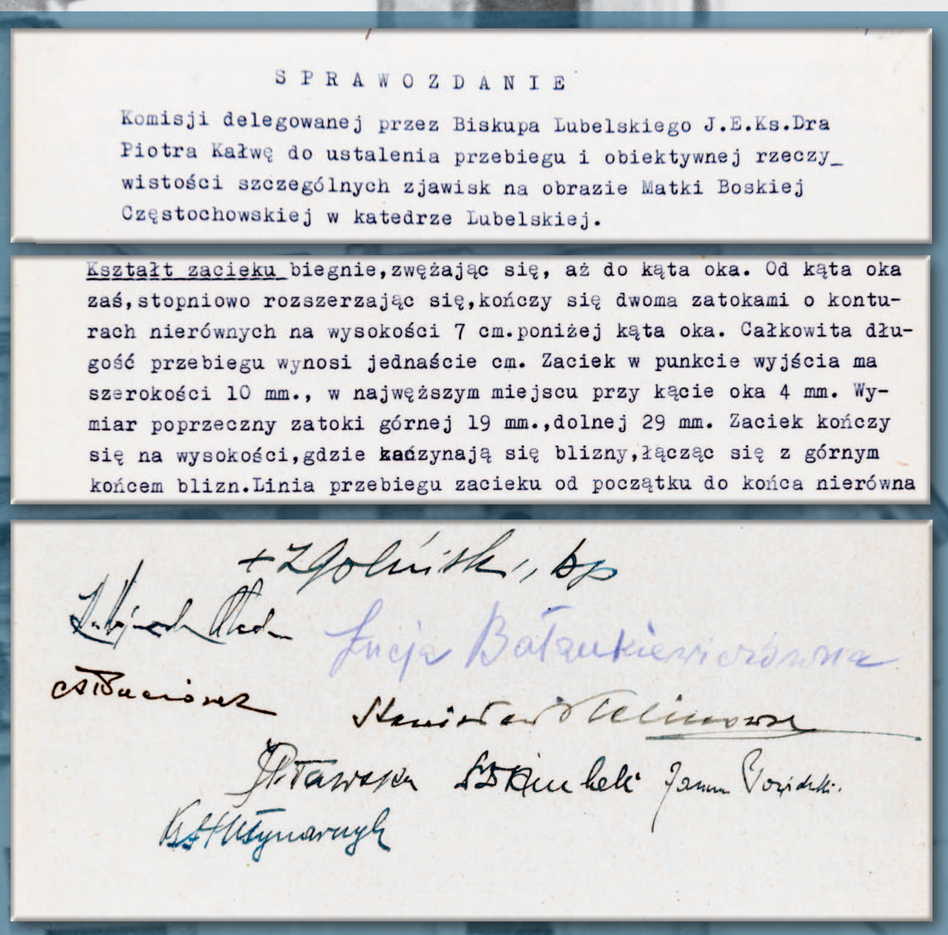

SPRAWOZDANIE

Komisji delegowanej przez Biskupa Lubelskiego J.E.Ks.Dra Piotra Kałwę do ustalenia przebiegu i obiektywnej rzeczywistości szczególnych zjawisk na obrazie Matki Boskiej Częstochowskiej w katedrze Lubelskiej.

Kształt zacieku biegnie,zwężając się, aż do kąta oka. Od kąta oka zaś,stopniowo rozszerzając się,kończy się dwoma zatokami o konturach nierównych na wysokości 7 cm.poniżej kąta oka. Całkowita długość przebiegu wynosi jednaście cm. Zaciek w punkcie wyjścia ma szerokości 10 mm., w najwęższym miejscu przy kącie oka 4 mm. Wymiar poprzeczny zatoki górnej 19 mm.,dolnej 29 mm. Zaciek kończy się na wysokości,gdzie ~~zac~~zynają się blizny,łącząc się z górnym końcem blizn.Linia przebiegu zacieku od początku do końca nierówna

Sprawozdanie z prac komisji powołanej przez bp. lubelskiego ks. Piotra Kałwę do zbadania zjawiska w katedrze lubelskiej (AAL)

Report of the works of the commission appointed by the Lublin bishop, Rev. Piotr Kałwa to examine the phenomenon in Lublin Cathedral (LAA)

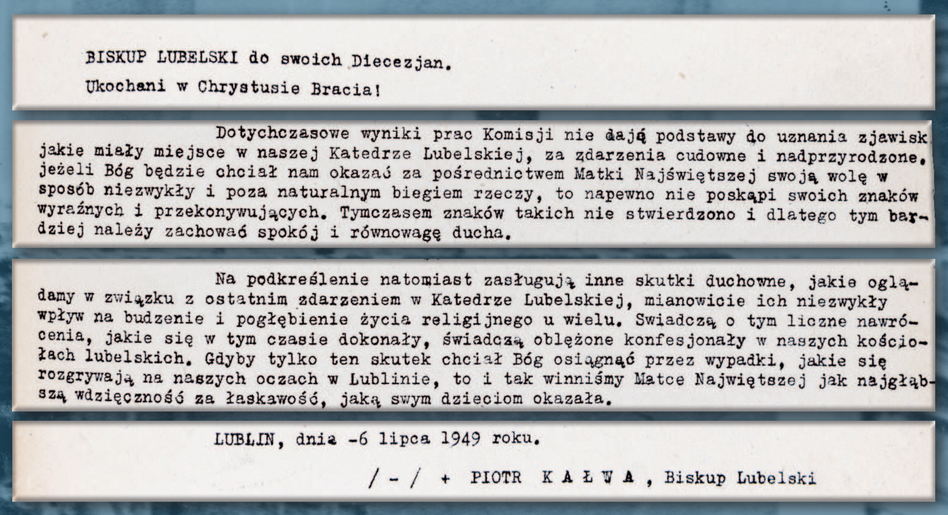

BISKUP LUBELSKI do swoich Diecezjan.

Ukochani w Chrystusie Bracia!

Dotychczasowe wyniki prac Komisji nie dają podstawy do uznania zjawisk jakie miały miejsce w naszej Katedrze Lubelskiej, za zdarzenia cudowne i nadprzyrodzone, jeżeli Bóg będzie chciał nam okazać za pośrednictwem Matki Najświętszej swoją wolę w sposób niezwykły i poza naturalnym biegiem rzeczy, to napewno nie poskąpi swoich znaków wyraźnych i przekonywujących. Tymczasem znaków takich nie stwierdzono i dlatego tym bardziej należy zachować spokój i równowagę ducha.

Na podkreślenie natomiast zasługują inne skutki duchowne, jakie oglądamy w związku z ostatnim zdarzeniem w Katedrze Lubelskiej, mianowicie ich niezwykły wpływ na budzenie i pogłębienie życia religijnego u wielu. Świadczą o tym liczne nawrócenia, jakie się w tym czasie dokonały, świadczą oblężone konfesjonały w naszych kościołach lubelskich. Gdyby tylko ten skutek chciał Bóg osiągnąć przez wypadki, jakie się rozgrywają na naszych oczach w Lublinie, to i tak winniśmy Matce Najwiętszej jak najgłębszą wdzięczność za łaskawość, jaką swym dzieciom okazała.

LUBLIN, dnia -6 lipca 1949 roku.

/ - / + PIOTR K A Ł W A , Biskup Lubelski

Odezwa (list pasterski) wydany przez bp. lubelskiego ks. Piotra Kałwę z apelem o powstrzymanie się od pielgrzymek do Lublina (AAL)

An address (a pastoral letter) issued by the Lublin bishop, Rev. Piotr Kałwa with an appeal for restraining from pilgrimages to Lublin (LAA)

Fasada katedry lubelskiej w trakcie odbudowy – widoczne rusztowania (AKAL)

The facade of Lublin cathedral during rebuilding – visible scaffolding (ALAC)

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Lublinie

Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej

PROPAGANDA

PROPAGANDA

REAKCJA RZĄDZĄCYCH
„AKCJA ANTYCUDOWA" – KAMPANIA PRASOWA

Komuniści czekali początkowo na samoistne wygaszenie wydarzeń, pretekstem do reakcji stał się wypadek z 13 lipca 1949 r., kiedy pod świątynią spanikowany tłum (okoliczności nie zostały wyjaśnione) stratował młodą kobietę, Helenę Rabczuk. Zastosowano wówczas bezpośrednie represje wobec uczestników wydarzeń, którym towarzyszyła masowa kampania propagandowa tzw. akcja antycudowa. Objęła ona prasę ogólnokrajową (np. „Trybunę Ludu" i „Żołnierza Polski") i lokalną („Sztandar Ludu" i „Głos Szczeciński"). Jej celem było zdyskredytowanie wydarzeń, ich uczestników oraz Kościoła i duchowieństwa katolickiego. Zjawisko ukazywano jako *prowokację zorganizowaną przez pewną część reakcyjnego kleru działającego do spółki z różnymi ludźmi wrogimi państwu polskiemu i władzy ludowej*. Opisywano je jako *żywcem przeniesioną z najciemniejszych otchłani średniowiecza, niemającą nic wspólnego z religią próbę jaskrawego nadużycia wiary*. Pielgrzymów charakteryzowano jako *dewotów, ludzi ciemnych i otumanionych przez kler*. Wydarzenia lubelskie miały także rzucać cień na dobre imię Polski. Artykuły przekonywały, że *cała Polska potępia sprawców karygodnych zajść*. Równolegle „rzekomemu cudowi" przeciwstawiano osiągnięcia Polski Ludowej, np. oddanie do użytku trasy W-Z i Mostu Śląsko-Dąbrowskiego. Wiernym i Kościołowi uniemożliwiono obronę, dlatego jedna z lubelskich studentek wywiesiła ulotki polemizujące z tezami oficjalnej propagandy.

RESPONSE OF THE AUTHORITIES
ANTI-MIRACLE ACTION" – PRESS CAMPAIGN

Initially the communists were waiting for spontaneous extinction of the event, the pretext for their response became the events of the 13th day of July 1949, when under the shrine the panicking crowd (the circumstances were not explained) trod over a young woman Helena Rabczuk. Direct repression was applied towards the participants of the event, accompanied by mass propaganda campaign, the so-called anti-miracle action. It covered the national press (e.g. „Trybuna Ludu" and „Żołnierz Polski") and the local newspapers („Sztandar Ludu" and „Głos Szczeciński"). It was aimed at discrediting the events, their participants, as well as the Catholic Church and clergy. The phenomenon was shown as a *provocation* organized by a *certain part of reactive clergy, acting together with different people hostile to the Polish state and the authority of the people*. It was described as *transferred right from the darkest depths of the Middle Ages, having nothing in common with any religion, an attempt at flagrant abuse of faith*.. The pilgrims were described as *bigots, ignorant people, bemused by the clergy*. The events in Lublin were also to *cast shadow on Poland's good name*. The articles convinced that *The whole Poland condemns the culprits of reproachable events*. Simultaneously the *alleged miracle* was juxtaposed with *the achievements of the People's Poland*, e.g. releasing the W-Z route and Śląsko-Dąbrowski Bridge. The worshippers and the Church could not defend themselves, so one of the students put up leaflets questioning the theses of the official propaganda.

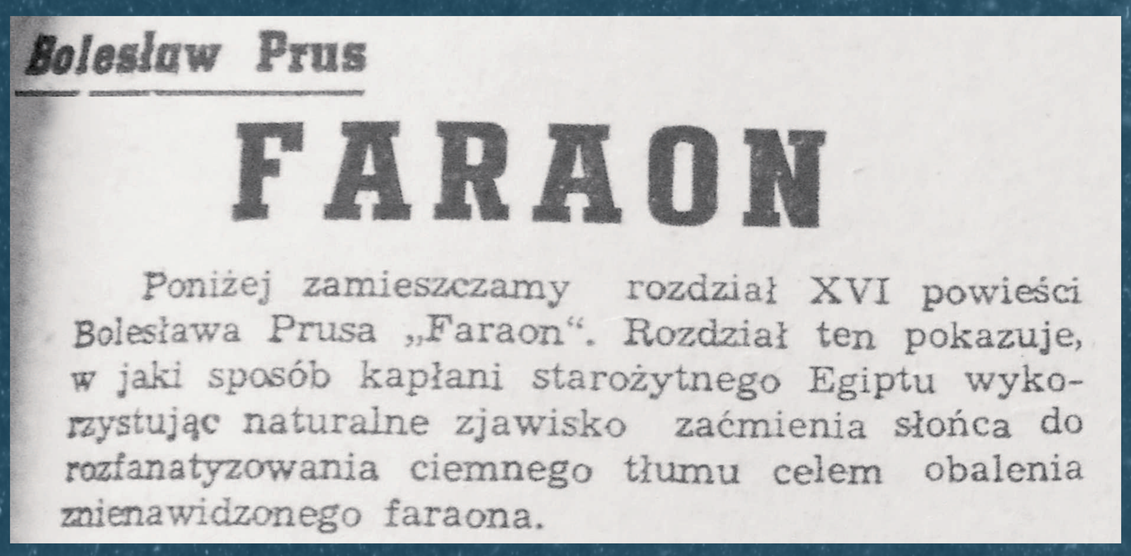

Bolesław Prus

FARAON

Poniżej zamieszczamy rozdział XVI powieści Bolesława Prusa „Faraon". Rozdział ten pokazuje, w jaki sposób kapłani starożytnego Egiptu wykorzystując naturalne zjawisko zaćmienia słońca do rozfanatyzowania ciemnego tłumu celem obalenia znienawidzonego faraona.

„Sztandar Ludu" organ KW PZPR w Lublinie

„Sztandar Ludu" the organ of local committee of PZPR

Tytuły artykułów z oficjalnej prasy

The titles of articles of the official newspapers

Pomnik Wdzięczności Armii Czerwonej na Pl. Litewskim (fot. Henryka Kuklicza zbiory Doroty Olech)

The monument of gratitude to the Soviet Army on the Litewski Square (photos by Henryk Kuklicz collections of Dorota Olech)

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Lublinie

Gaudium
Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej

WIECE I REZOLUCJE
RALLIES AND RESOLUTIONS

Uczestnicy wiecu 17 lipca 1949 r. przed kościołem kapucynów – w tym miejscu doszło prawdopodobnie do sformowania się kontrmanifestacji (fot. Karol Szczeciński zbiory EastNews)

The participants of the rally of the 17th day of July 1949 in front of The Capuchin Friars'– it was here where the counter-manifestation was probably formed (photos by Karol Szczeciński collections of EastNews)

REAKCJA RZĄDZĄCYCH
„AKCJA ANTYCUDOWA" – WIECE I MASÓWKI

Uczestnicy wieców zorganizowanych w wielu miejscach w kraju mieli przyjąć przysłany z KC PZPR tekst rezolucji *potępiającej machinację reakcyjnego kleru* oraz wzywającej do ukarania *oszukańczych organizatorów „cudu".* Niektórzy odmawiali ich podpisania. Zwieńczeniem „akcji antycudowej" był wiec zwołany 17 lipca na lubelskim Pl. Litewskim, na który zwieziono tysiące ludzi z całego województwa. Jego celem miało być ukazanie masowego poparcia dla polityki rządzących oraz potępienie dla „wrogów ludu", w ich roli obsadzono „reakcyjny kler", Amerykanów i Stolicę Apostolską. Przemówienia wygłosili przedstawiciele lokalnych i centralnych władz partyjno-państwowych. W pewnym momencie tłum zmieszał się z ludźmi wychodzącymi z pobliskiego kościoła oo. Kapucynów. Doszło do uformowania przez wiernych kontrmanifestacji, która przeszła pod katedrę, aby wyrazić swój sprzeciw wobec polityki rządzących. Część udała się pod Komendę Powiatową MO (ul. Staszica), domagając się zwolnienia osób aresztowanych pod zarzutem uczestnictwa w prowokacji, jaką w opinii władz był „cud lubelski".

RESPONSE OF THE AUTHORITIES
„ANTI-MIRACLE ACTION" – RALLIES AND MASS GATHERINGS

The participants of rallies organized in many places all over the country were to adopt the text of the resolutions from CC of PUWP condemning *the machination of reactive clergy* and calling for *punishing the deceitful organizers of the "miracle"*. Some refused to sign them. The crowning of the "anti-miracle action" was the rally summoned in Lublin, in Litewski Square on the 17th July. Thousands of people were brought there from all over the voivodship. It was aimed at showing the mass support for the policy of the government , as well as condemnation for *the enemies of the people*, whose role was to be played by *the reactive clergy*, the Americans and the Holy See. Speeches were given by the representatives of local and central state and party authorities. Suddenly the crowd got mixed with the people leaving the nearby Capuchin Friars' Church. The worshippers formed a counter-manifestation, which went to the Cathedral to express their objection towards the policy of the authorities. Some went to the Citizens' Militia District Headquarters (Staszica Street), demanding releasing the persons arrested under the charge of having participated in the provocation, which, according to the authorities, was „the Lublin miracle".

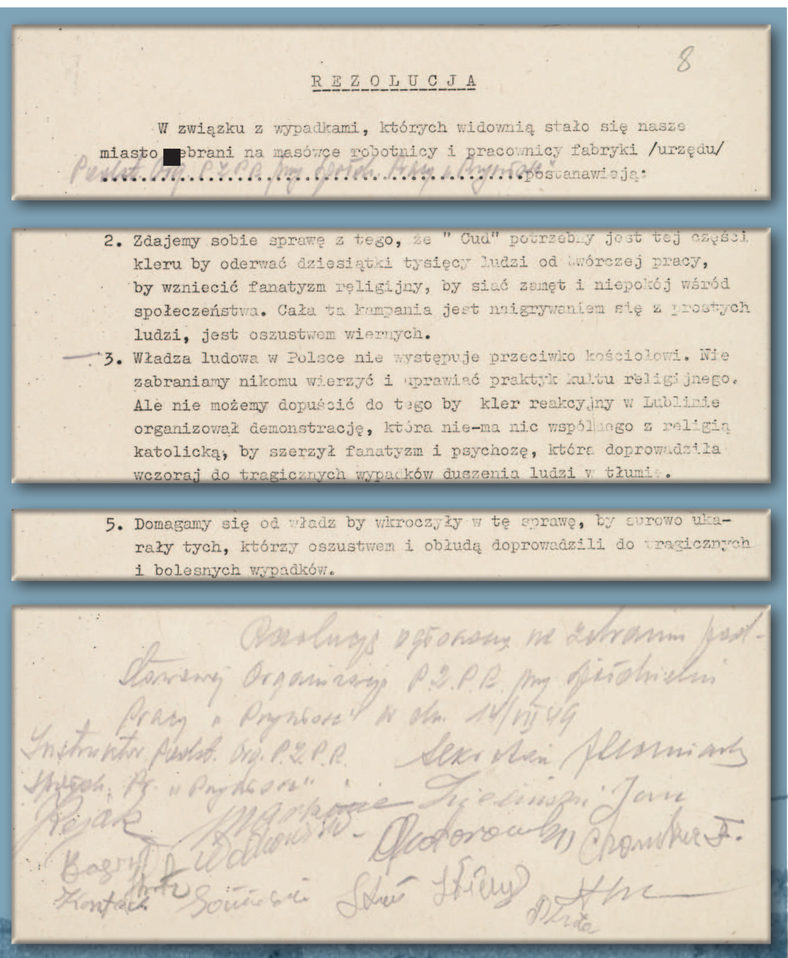

REZOLUCJA

W związku z wypadkami, których widownią stało się nasze miasto zebrani na masówce robotnicy i pracownicy fabryki /urzędu/ ..... postanawiają:

2. Zdajemy sobie sprawę z tego, że " Cud" potrzebny jest tej części kleru by oderwać dziesiątki tysięcy ludzi od twórczej pracy, by wznieść fanatyzm religijny, by siać zamęt i niepokój wśród społeczeństwa. Cała ta kampania jest naigrywaniem się z prostych ludzi, jest oszustwem wiernych.
3. Władza ludowa w Polsce nie występuje przeciwko kościołowi. Nie zabraniamy nikomu wierzyć i uprawiać praktyk kultu religijnego. Ale nie możemy dopuścić do tego by kler reakcyjny w Lublinie organizował demonstrację, która nie-ma nic wspólnego z religią katolicką, by szerzył fanatyzm i psychozę, która doprowadziła wczoraj do tragicznych wypadków duszenia ludzi w tłumie.
5. Domagamy się od władz by wkroczyły w tę sprawę, by surowo ukarały tych, którzy oszustwem i obłudą doprowadzili do tragicznych i bolesnych wypadków.

Rezolucja potępiająca przyjęta przez członków PZPR ze Spółdzielni Pracy „Przyszłość" 14 lipca 1949 r. – gotowy formularz wypełniony i podpisany przez lokalnych działaczy partyjnych (APL)

The condemning resolution adopted by members of PZPR from the Working Cooperative „Przyszłość" on the 14th day of July 1949 – a ready-made form, filled in and signed by local party activists (SAL)

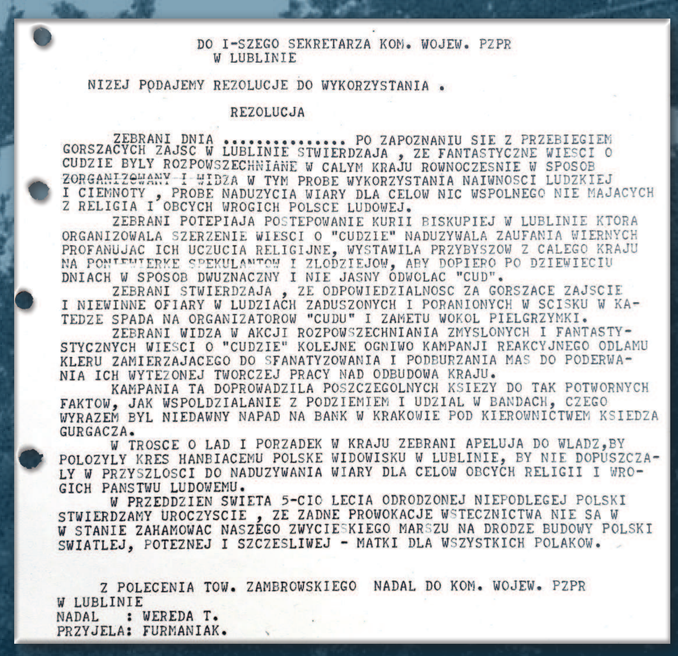

DO I-SZEGO SEKRETARZA KOM. WOJEW. PZPR
W LUBLINIE

NIZEJ PODAJEMY REZOLUCJE DO WYKORZYSTANIA .

REZOLUCJA

ZEBRANI DNIA ..... PO ZAPOZNANIU SIE Z PRZEBIEGIEM GORSZACYCH ZAJSC W LUBLINIE STWIERDZAJA , ZE FANTASTYCZNE WIESCI O CUDZIE BYLY ROZPOWSZECHNIANE W CALYM KRAJU ROWNOCZESNIE W SPOSOB ZORGANIZOWANY I WIDZA W TYM PROBE WYKORZYSTANIA NAIWNOSCI LUDZKIEJ I CIEMNOTY , PROBE NADUZYCIA WIARY DLA CELOW NIC WSPOLNEGO NIE MAJACYCH Z RELIGIA I OBCYCH WROGICH POLSCE LUDOWEJ.

ZEBRANI POTEPIAJA POSTEPOWANIE KURII BISKUPIEJ W LUBLINIE KTORA ORGANIZOWALA SZERZENIE WIESCI O "CUDZIE" NADUZYWALA ZAUFANIA WIERNYCH PROFANUJAC ICH UCZUCIA RELIGIJNE, WYSTAWILA PRZYBYSZOW Z CALEGO KRAJU NA PONIEWIERKE SPEKULANTOW I ZLODZIEJOW, ABY DOPIERO PO DZIEWIECIU DNIACH W SPOSOB DWUZNACZNY I NIE JASNY ODWOLAC "CUD".

ZEBRANI STWIERDZAJA , ZE ODPOWIEDZIALNOSC ZA GORSZACE ZAJSCIE I NIEWINNE OFIARY W LUDZIACH ZADUSZONYCH I PORANIONYCH W SCISKU W KATEDZE SPADA NA ORGANIZATOROW "CUDU" I ZAMETU WOKOL PIELGRZYMKI.

ZEBRANI WIDZA W AKCJI ROZPOWSZECHNIANIA ZMYSLONYCH I FANTASTYSTYCZNYCH WIESCI O "CUDZIE" KOLEJNE OGNIWO KAMPANJI REAKCYJNEGO ODLAMU KLERU ZAMIERZAJACEGO DO SFANATYZOWANIA I PODBURZANIA MAS DO PODERWANIA ICH WYTEZONEJ TWORCZEJ PRACY NAD ODBUDOWA KRAJU.

KAMPANIA TA DOPROWADZILA POSZCZEGOLNYCH KSIEZY DO TAK POTWORNYCH FAKTOW, JAK WSPOLDZIALANIE Z PODZIEMIEM I UDZIAL W BANDACH, CZEGO WYRAZEM BYL NIEDAWNY NAPAD NA BANK W KRAKOWIE POD KIEROWNICTWEM KSIEDZA GURGACZA.

W TROSCE O LAD I PORZADEK W KRAJU ZEBRANI APELUJA DO WLADZ,BY POLOZYLY KRES HANBIACEMU POLSKE WIDOWISKU W LUBLINIE, BY NIE DOPUSZCZALY W PRZYSZLOSCI DO NADUZYWANIA WIARY DLA CELOW OBCYCH RELIGII I WROGICH PANSTWU LUDOWEMU.

W PRZEDDZIEN SWIETA 5-CIO LECIA ODRODZONEJ NIEPODLEGEJ POLSKI STWIERDZAMY UROCZYSCIE , ZE ZADNE PROWOKACJE WSTECZNICTWA NIE SA W STANIE ZAHAMOWAC NASZEGO ZWYCIESKIEGO MARSZU NA DRODZE BUDOWY POLSKI SWIATLEJ, POTEZNEJ I SZCZESLIWEJ - MATKI DLA WSZYSTKICH POLAKOW.

Z POLECENIA TOW. ZAMBROWSKIEGO NADAL DO KOM. WOJEW. PZPR W LUBLINIE
NADAL : WEREDA T.
PRZYJELA: FURMANIAK.

Odgórnie przygotowany (prawdopodobnie przez Wydział Propagandy KC PZPR) szablon tekstu rezolucji potępiającej prowokację reakcyjnej części kleru (APL)

The template of the resolution text condemning the provocation of the reactive part of the clergy (SAL)

Wiec „antycudowy" na Placu Litewskim – niedziela, 17 lipca 1949 r. – powtarzające się odgórnie przygotowane mocne hasła kontrastujące z obojętnymi twarzami uczestników (fot. Karol Szczeciński zbiory EastNews)

The „anti-miracle" rally in the Litewski Square – Sunday, July 17th 1949 – repetitive, strong slogans prepared top-down , contrasting with the indifferent faces of participants (photos by Karol Szczeciński collections of EastNews)

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Lublinie

Gaudium Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej

KORDON

KORDON

PRÓBA ZAMKNIĘCIA MIASTA

Kolejną formą reakcji rządzących było odcięcie Lublina od reszty kraju swoistym kordonem sanitarnym. Rozmieszczone na rogatkach miejskich posterunki złożone z żołnierzy Korpus Bezpieczeństwa Wewnętrznego (KBW) i milicjantów zatrzymywały i zawracały pielgrzymów: *wojsko obstawiło drogi, rozstawili namioty przy szosach, w hełmach, z bagnetami na karabinach zatkniętych pilnowali, aby nikt nie mógł się dostać do lubelskiej katedry i do miasta* [fragment wspomnień]. Zakazano sprzedaży biletów do Lublina. Pociągi i autobusy zatrzymywano pod miastem. Uniemożliwiano również organizowanie zbiorowych wyjazdów do Lublina.

AN ATTEMPT AT CLOSING THE CITY

Another form of response from the authorities was cutting Lublin off from the rest of the country by a specific sanitary cordon. Checkpoints located at city borders consisting of KBW (Internal Security Corpus) soldiers and militiamen stopped and turned the pilgrims back: *troops stood on roads, put up tents near highways, wearing helmets, with bayonets on their guns, they were preventing people from getting into the Lublin Cathedral and into the city* [a fragment of some memoirs]. Selling tickets to Lublin was banned. Trains and buses were stopped outside the city. They also prevented collective trips to Lublin

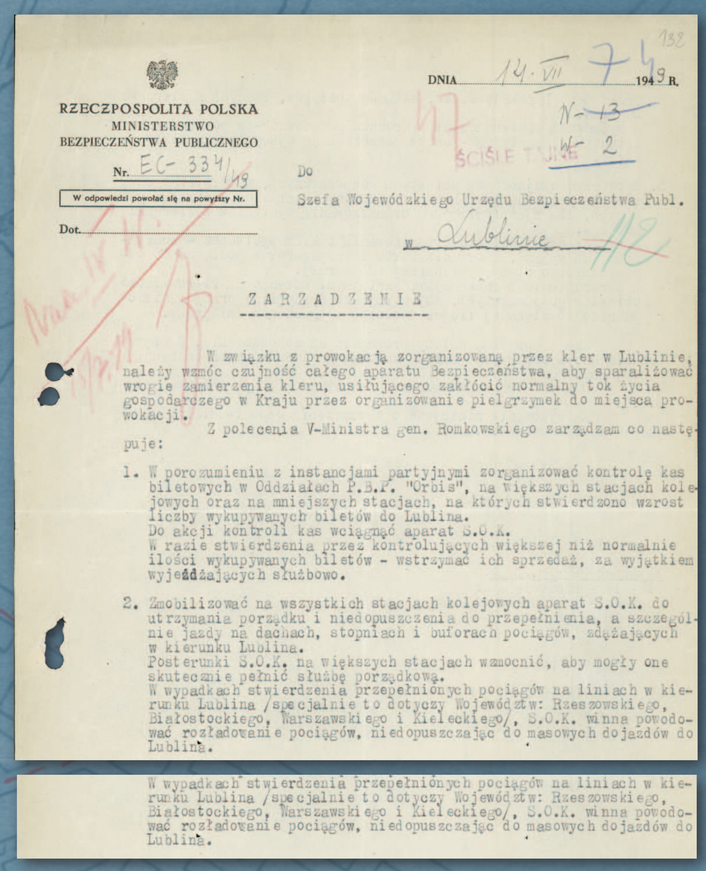

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO
BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

Nr. EC-334/49

W odpowiedzi powołać się na powyższy Nr.

Dot.

DNIA 14.VII 1949 R.

N-13

ŚCIŚLE TAJNE 2

Do Szefa Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publ.
w Lublinie

Z A R Z Ą D Z E N I E

W związku z prowokacją zorganizowaną przez kler w Lublinie, należy wzmóc czujność całego aparatu Bezpieczeństwa, aby sparaliżować wrogie zamierzenia kleru, usiłującego zakłócić normalny tok życia gospodarczego w Kraju przez organizowanie pielgrzymek do miejsca prowokacji.

Z polecenia V-Ministra gen. Romkowskiego zarządzam co następuje:

1. W porozumieniu z instancjami partyjnymi zorganizować kontrolę kas biletowych w Oddziałach P.B.P. "Orbis", na większych stacjach kolejowych oraz na mniejszych stacjach, na których stwierdzono wzrost liczby wykupywanych biletów do Lublina.
   Do akcji kontroli kas wciągnąć aparat S.O.K.
   W razie stwierdzenia przez kontrolujących większej niż normalnie ilości wykupywanych biletów - wstrzymać ich sprzedaż, za wyjątkiem wyjeżdżających służbowo.

2. Zmobilizować na wszystkich stacjach kolejowych aparat S.O.K. do utrzymania porządku i niedopuszczenia do przepełnienia, a szczególnie jazdy na dachach, stopniach i buforach pociągów, zdążających w kierunku Lublina.
   Posterunki S.O.K. na większych stacjach wzmocnić, aby mogły one skutecznie pełnić służbę porządkową.
   W wypadkach stwierdzenia przepełnionych pociągów na liniach w kierunku Lublina /specjalnie to dotyczy Województw: Rzeszowskiego, Białostockiego, Warszawskiego i Kieleckiego/, S.O.K. winna powodować rozładowanie pociągów, niedopuszczając do masowych dojazdów do Lublina.

W wypadkach stwierdzenia przepełnionych pociągów na liniach w kierunku Lublina /specjalnie to dotyczy Województw: Rzeszowskiego, Białostockiego, Warszawskiego i Kieleckiego/, S.O.K. winna powodować rozładowanie pociągów, niedopuszczając do masowych dojazdów do Lublina.

Zarządzenie dyrektora Departamentu IV MBP w sprawie uniemożliwienia organizacji pielgrzymek do Lublina, m.in. wprowadzające możliwość wstrzymania sprzedaży biletów (AIPN)

Ordinance of the deputy director of 4th MBP/PSM/ Department about preventing the organization of pilgrimages to Lublin, in. a. introducing the possibility of withholding ticket sale (AIPN)

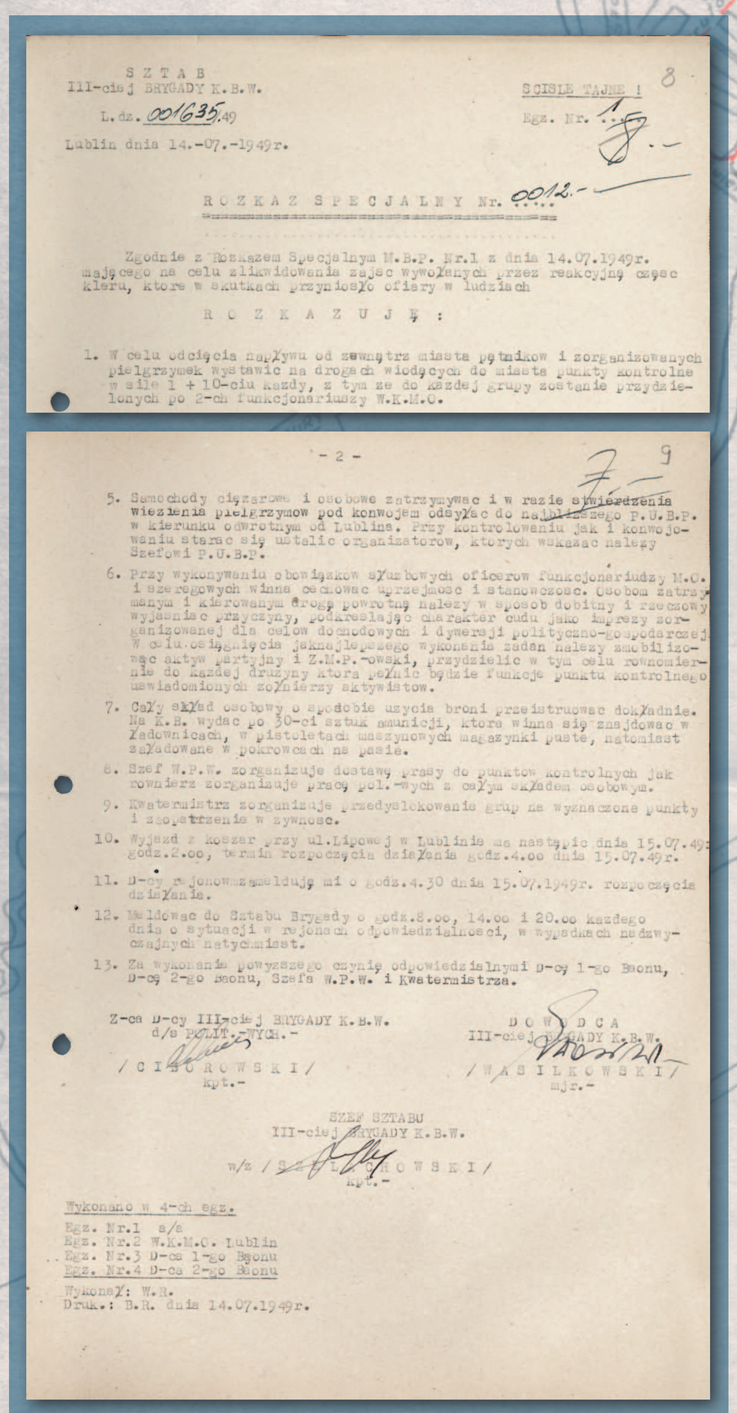

S Z T A B
III-ciej BRYGADY K.B.W.

L.dz. 001635/49

Lublin dnia 14.-07.-1949r.

ŚCIŚLE TAJNE 1

Egz. Nr. 1

8

R O Z K A Z S P E C J A L N Y Nr. 0012.-

Zgodnie z Rozkazem Specjalnym M.B.P. Nr.1 z dnia 14.07.1949r. mającego na celu zlikwidowanie zajść wywołanych przez reakcyjną część kleru, które w skutkach przyniosło ofiary w ludziach

R O Z K A Z U J Ę :

1. W celu odcięcia napływu od zewnątrz miasta pątników i zorganizowanych pielgrzymek wystawić na drogach wiodących do miasta punkty kontrolne w sile 1 + 10-ciu każdy, z tym że do każdej grupy zostanie przydzielonych po 2-ch funkcjonariuszy W.K.M.O.

- 2 -

5. Samochody ciężarowe i osobowe zatrzymywać i w razie stwierdzenia wiezienia pielgrzymów pod konwojem odsyłać do najbliższego P.U.B.P. w kierunku odwrotnym od Lublina. Przy kontrolowaniu jak i konwojowaniu starać się ustalić organizatorów, których wskazać należy Szefowi P.U.B.P.

6. Przy wykonywaniu obowiązków służbowych oficerów funkcjonariuszy M.O. i szeregowych winna cechować uprzejmość i stanowczość. Osobom zatrzymanym i kierowanym drogą powrotną należy w sposób dobitny i rzeczowy wyjaśnić przyczyny, podkreślając charakter cudu jako imprezy zorganizowanej dla celów dochodowych i dywersji polityczno-gospodarczej.

7. W celu osiągnięcia jaknajlepszego wykonania zadań należy zmobilizować aktyw partyjny i Z.M.P.-owski, przydzielić w tym celu równomiernie do każdej drużyny która pełnić będzie funkcje punktu kontrolnego uświadomionych żołnierzy aktywistów.

8. Cały skład osobowy o spodobie użycia broni przeistruować dokładnie. Na K.B. wydać po 30-ci sztuk amunicji, która winna się znajdować w ładownicach, w pistoletach maszynowych magazynki puste, natomiast załadowane w pokrowcach na pasie.

9. Szef W.P.W. zorganizuje dostawę prasy do punktów kontrolnych jak również zorganizuje pracę pol.-wych z cały składem osobowym.

10. Kwatermistrz zorganizuje przedyslokowanie grup na wyznaczone punkty i zaopatrzenie w żywność.

11. Wyjazd z koszar przy ul.Lipowej w Lublinie ma nastąpić dnia 15.07.49r. godz.2.oo, termin rozpoczęcia działania godz.4.oo dnia 15.07.49r.

12. D-cy rejonów zameldują mi o godz.4.30 dnia 15.07.1949r. rozpoczęcia działania.

13. Meldować do Sztabu Brygady o godz.8.oo, 14.oo i 20.oo każdego dnia o sytuacji w rejonach odpowiedzialności, w wypadkach nadzwyczajnych natychmiast.

14. Za wykonanie powyższego czynię odpowiedzialnymi D-cę 1-go Rzonu, D-cę 2-go Rzonu, Szefa W.P.W. i Kwatermistrza.

Z-ca D-cy III-ciej BRYGADY K.B.W.
d/s POLIT.-WYCH.-
/ C I A Ł O W S K I /
Kpt.-

D O W Ó D C A
III-ciej BRYGADY K.B.W.
/ W A S I L K O W S K I /
mjr.-

SZEF SZTABU
III-ciej BRYGADY K.B.W.
w/z / S[illegible] O W S K I /
Kpt.-

Wykonano w 4-ch egz.
Egz. Nr.1 s/a
Egz. Nr.2 W.K.M.O. Lublin
Egz. Nr.3 D-ca 1-go Rzonu
Egz. Nr.4 D-ca 2-go Rzonu

Wykonał: W.R.
Druk.: B.R. dnia 14.07.1949r.

Rozkaz specjalny sztabu III Brygady KBW w Lublinie dotyczący rozlokowania punktów kontrolnych na terenie miasta (AIPN)

Special order of the staff of 3rd ISC Brigade in Lublin concerning the distribution of checkpoints within the city (AIPN)

Mapa przedstawiająca rozmieszczenie punktów kontrolnych na terenie Lublina (AIPN)

Map showing the distribution of checkpoints on the premises of Lublin (AIPN)

Szef Sztabu
3 Brygady K.B.W.
W/z. SZELĄCHOWSKI - kpt.

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Lublinie

Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej

REPRESJE
REPRESSION

REPRESJE – ZATRZYMANIA, ARESZTOWANIA I PROCESY

Wobec uczestników wydarzeń zastosowano bezpośrednie represje. Wielu z nich zatrzymano w trakcie łapanek na ulicach miasta (dokładna liczba jest nieznana). Część z nich pobito i wywieziono daleko poza Lublin, np. do pow. włodawskiego, gdzie pozostawiono ich własnemu losowi. Część uczestników aresztowano (według niepełnych danych przynajmniej 284 osoby), wśród nich byli działacze katolickich organizacji, studenci KUL i zwykli pątnicy. „Cudaków" (tak określali ich strażnicy więzienni) osadzono w więzieniu na Zamku Lubelskim. Przynajmniej 101 z nich stanęło przed sądami powszechnymi. Oskarżono ich o udział w nielegalnym zgromadzeniu, rozpowszechnianie fałszywych informacji mogących wyrządzić istotną szkodę państwu polskiemu oraz atak na funkcjonariuszy państwowych. Orzeczone wyroki wynosiły od pół roku do sześciu lat pozbawienia wolności.

REPRESSION – DETENTIONS, ARRESTMENTS AND TRIALS

Direct repressions were applied towards participants of the events. Many of them were detained during round-ups in the streets of the city (the exact number is unknown). Some of them were beaten up and driven away far outside Lublin, e.g. to the district (poviat) of Włodawa, where they were left to their own fate. Some of the participants were arrested (according to incomplete data: at least 284 persons), among them there were activists of catholic organizations, students of Catholic University of Lublin (KUL) and ordinary pilgrims. "The weirdoes" as the prison guards called them, were put in the prison in the Castle of Lublin. At least 101 of them appeared before common courts. They were accused of the participation in an illegal gathering, propagating false information that could cause a significant detriment to the Polish state, as well as attacking the state officials. The decreed judgments were from half a year to six years of imprisonment.

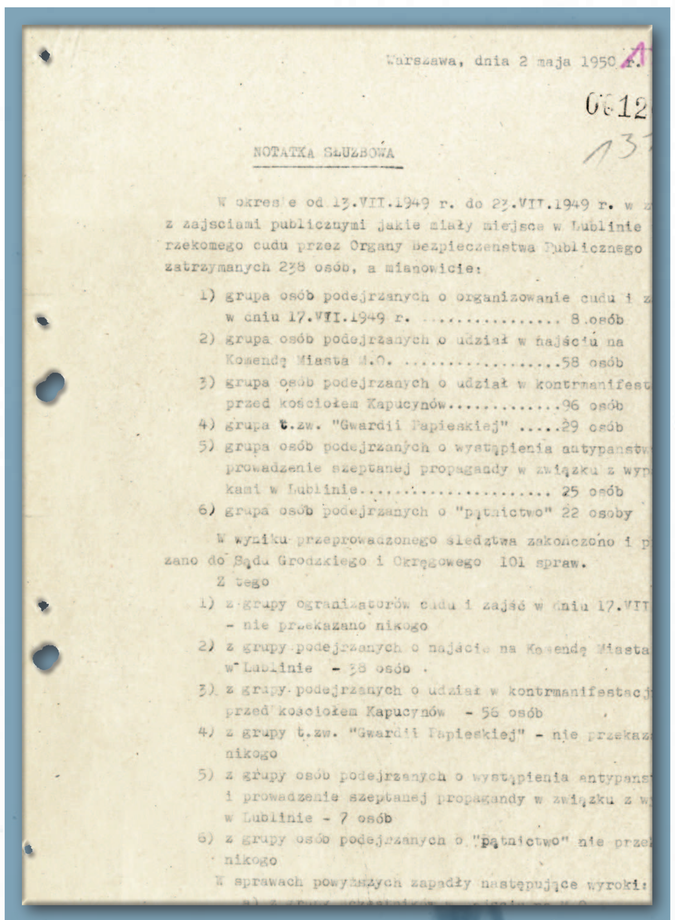

Warszawa, dnia 2 maja 1950 r.

0612

NOTATKA SŁUŻBOWA

W okresie od 13.VII.1949 r. do 23.VII.1949 r. w z zajściami publicznymi jakie miały miejsce w Lublinie rzekomego cudu przez Organy Bezpieczeństwa Publicznego zatrzymanych 238 osób, a mianowicie:

1) grupa osób podejrzanych o organizowanie cudu i z w dniu 17.VII.1949 r. ..... 8 osób
2) grupa osób podejrzanych o udział w najściu na Komendę Miasta M.O. .....58 osób
3) grupa osób podejrzanych o udział w kontrmanifest przed kościołem Kapucynów.....96 osób
4) grupa t.zw. "Gwardii Papieskiej" .....29 osób
5) grupa osób podejrzanych o wystąpienia antypaństw prowadzenie szeptanej propagandy w związku z wyp kami w Lublinie..... 25 osób
6) grupa osób podejrzanych o "pątnictwo" 22 osoby

W wyniku przeprowadzonego śledztwa zakończono i p zano do Sądu Grodzkiego i Okręgowego 101 spraw.

Z tego

1) z grupy organizatorów cudu i zajść w dniu 17.VII - nie przekazano nikogo
2) z grupy podejrzanych o najście na Komendę Miasta w Lublinie - 38 osób
3) z grupy podejrzanych o udział w kontrmanifestacj przed kościołem Kapucynów - 56 osób
4) z grupy t.zw. "Gwardii Papieskiej" - nie przekaz nikogo
5) z grupy osób podejrzanych o występienia antypańs i prowadzenie szeptanej propagandy w związku z w w Lublinie - 7 osób
6) z grupy osób podejrzanych o "pątnictwo" nie prze nikogo

W sprawach powyższych zapadły następujące wyroki:

Notatka służbowa sporządzona przez Dyrektora Departamentu Śledczego MBP Józefa Różańskiego, zawierająca dane dotyczące liczby osób zatrzymanych w związku z wydarzeniami „cudu lubelskiego" w dniach 13-23 lipca 1949 r. oraz spraw przekazanych do sądu grodzkiego (AIPN)

A memorandum drawn up by the Director of MBP/Ministry of Public Security/ Investigation Department Józef Różański, containing data on the number of people detained in connection with the events of „ the Lublin miracle" between the 15th and 23rd day of July 1949 and cases referred to the Municipal Court (AIPN)

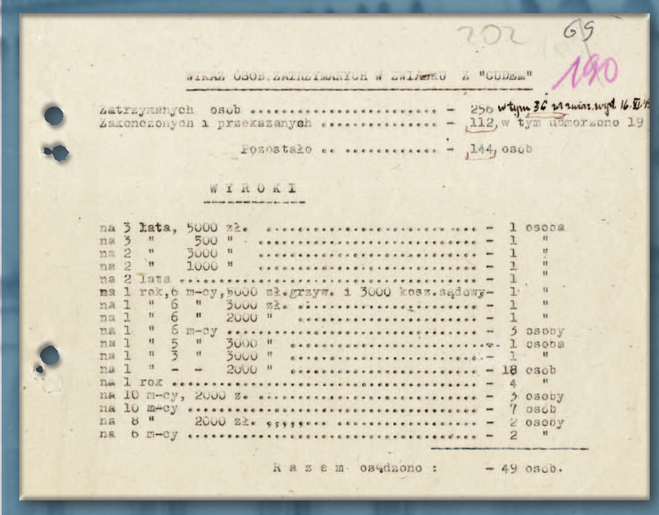

WYKAZ OSÓB ZATRZYMANYCH W ZWIĄZKU Z "CUDEM"

Zatrzymanych osób ..... – 256 w tym 36 zwolniono wyjd. 16.VII
Zakończonych i przekazanych ..... – 112, w tym umorzono 19
Pozostało ..... – 144 osób

WYROKI

na 3 lata, 5000 zł.	–	1 osoba
na 3 " 500 "	–	1 "
na 2 " 3000 "	–	1 "
na 2 " 1000 "	–	1 "
na 2 lata	–	1 "
na 1 rok,6 m-cy,5000 zł.grzyw. i 3000 kosz.sądowy	–	1 "
na 1 " 6 " 3000 zł.	–	1 "
na 1 " 6 " 2000 "	–	1 "
na 1 " 6 m-cy	–	3 osoby
na 1 " 5 " 3000 "	–	1 osoba
na 1 " 3 " 3000 "	–	1 "
na 1 " – – 2000 "	–	18 osob
na 1 rok	–	4 "
na 10 m-cy, 2000 zł.	–	3 osoby
na 10 m-cy	–	7 osób
na 8 " 2000 zł.	–	2 osoby
na 6 m-cy	–	2 "

Razem osądzono : – 49 osób.

Wykaz osób zatrzymanych w związku z wydarzeniami „cudu lubelskiego" wraz z informacją o wysokości wyroków zasądzonych w tych sprawach (AIPN)

List of persons detained in connection with the events of „the miracle of Lublin" together with the information about the scope of judgments decreed in these cases (AIPN)

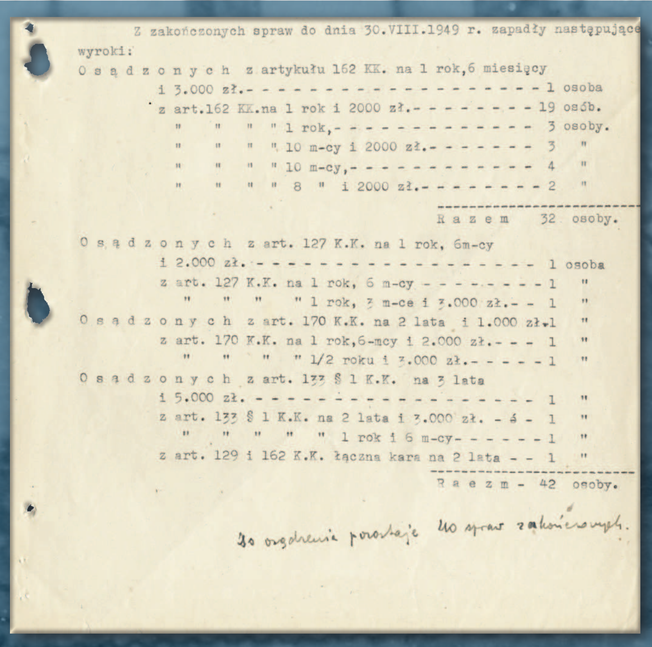

Z zakończonych spraw do dnia 30.VIII.1949 r. zapadły następujące wyroki:

Osądzonych z artykułu 162 KK. na 1 rok,6 miesięcy
i 3.000 zł. – 1 osoba
z art.162 KK.na 1 rok i 2000 zł. – 19 osób.
" " " " 1 rok, – 3 osoby.
" " " " 10 m-cy i 2000 zł. – 3 "
" " " " 10 m-cy, – 4 "
" " " " 8 " i 2000 zł. – 2 "

Razem 32 osoby.

Osądzonych z art. 127 K.K. na 1 rok, 6m-cy
i 2.000 zł. – 1 osoba
z art. 127 K.K. na 1 rok, 6 m-cy – 1 "
" " " " 1 rok, 3 m-ce i 3.000 zł. – 1 "
Osądzonych z art. 170 K.K. na 2 lata i 1.000 zł. 1 "
z art. 170 K.K. na 1 rok,6-mcy i 2.000 zł. – 1 "
" " " " 1/2 roku i 3.000 zł. – 1 "
Osądzonych z art. 133 § 1 K.K. na 3 lata
i 5.000 zł. – 1 "
z art. 133 § 1 K.K. na 2 lata i 3.000 zł. – 1 "
" " " " " 1 rok i 6 m-cy – 1 "
z art. 129 i 162 K.K. łączna kara na 2 lata – 1 "

Razem – 42 osoby.

Do orzeczenia pozostaje 140 spraw zakończonych.

Druga strona sprawozdania z przebiegu śledztwa „w sprawie zajść publicznych w związku z rzekomym cudem w katedrze lubelskiej" – zawiera informację o wysokości i podstawie prawnej wyroków (AIPN)

The second page of the report of the course of investigation „on public events in connection with the alleged miracle in the Lublin Cathedral" – contains information about the measure and legal basis of the judgments (AIPN)

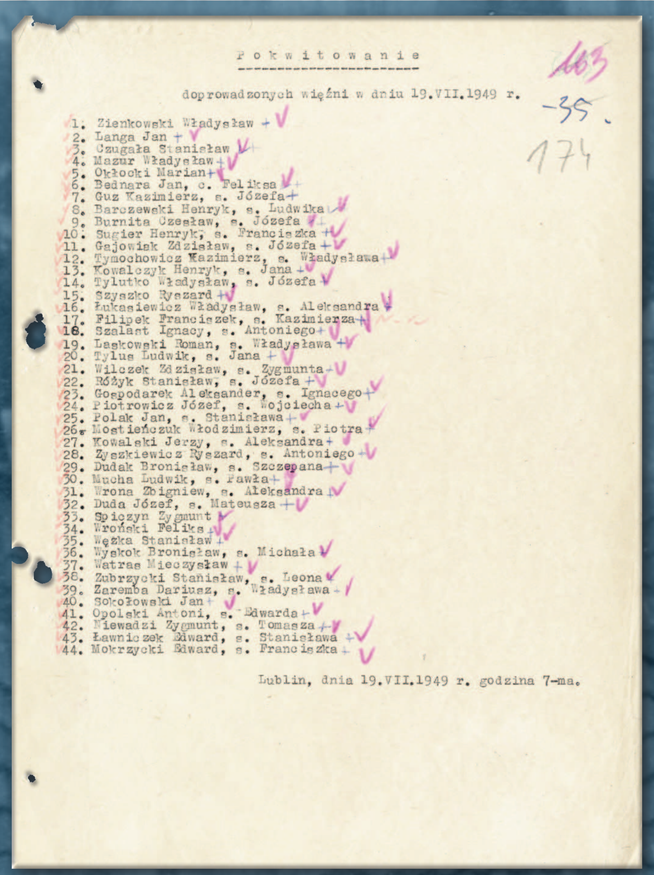

Pokwitowanie

doprowadzonych więźni w dniu 19.VII.1949 r.

1. Zienkowski Władysław
2. Langa Jan
3. Czugała Stanisław
4. Mazur Władysław
5. Okłocki Marian
6. Bednara Jan, s. Feliksa
7. Guz Kazimierz, s. Józefa
8. Baroszewski Henryk, s. Ludwika
9. Burnita Czesław, s. Józefa
10. Surier Henryk, s. Franciszka
11. Gajowiak Zdzisław, s. Józefa
12. Tymochowicz Kazimierz, s. Władysława
13. Kowalczyk Henryk, s. Jana
14. Tylutko Władysław, s. Józefa
15. Szyszko Ryszard
16. Łukasiewicz Władysław, s. Aleksandra
17. Filipek Franciszek, s. Kazimierza
18. Szalast Ignacy, s. Antoniego
19. Laskowski Roman, s. Władysława
20. Tylus Ludwik, s. Jana
21. Wilczek Zdzisław, s. Zygmunta
22. Różyk Stanisław, s. Józefa
23. Gospodarek Aleksander, s. Ignacego
24. Piotrowicz Józef, s. Wojciecha
25. Polak Jan, s. Stanisława
26. Mostefczuk Włodzimierz, s. Piotra
27. Kowalski Jerzy, s. Aleksandra
28. Zyszkiewicz Ryszard, s. Antoniego
29. Dudak Bronisław, s. Szczepana
30. Mucha Ludwik, s. Pawła
31. Wrona Zbigniew, s. Aleksandra
32. Duda Józef, s. Mateusza
33. Spiczyn Zygmunt
34. Wroński Feliks
35. Wężka Stanisław
36. Wysokok Bronisław, s. Michała
37. Watras Mieczysław
38. Zubrzycki Stanisław, s. Leona
39. Zaremba Dariusz, s. Władysława
40. Sokołowski Jan
41. Opolski Antoni, s. Edwarda
42. Niewadzi Zygmunt, s. Tomasza
43. Ławniczek Edward, s. Stanisława
44. Mokrzycki Edward, s. Franciszka

Lublin, dnia 19.VII.1949 r. godzina 7-ma.

„Pokwitowanie odbioru więźniów" doprowadzonych do Więzienia Karno-Śledczego na Zamku Lubelskim, wśród nich większość stanowili tzw. cudacy – osoby zatrzymane w związku z wydarzeniami „cudu lubelskiego" (AIPN)

„Acknowledgement of receipt of prisoners" led to Criminal-Investigation Prison in the Castle of Lublin, most of who were the so-called „weirdoes" – persons detained in connection with the events of the "Lublin miracle" (AIPN)

Więzienie na Zamku Lubelskim, przetrzymywano tam tzw. cudaków, osoby zatrzymane w lipcu 1949 r. – widoczna kolejka osób oczekujących na widzenie z osadzonymi (MHML)

Prison in the Castle of Lublin, the persons called „weirdoes" were detained there in July 1949 – visible queue of people waiting for visiting the prisoners (CLHM)

Więzienie na Zamku Lubelskim, część tzw. cudaków oczekiwała tam na procesy (MHML)

The prison in the Castle of Lublin some of the so-called weirdoes were waiting for trials (CLHM)

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Lublinie

Gaudium
Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej

REPRESJE
REPRESSION

REPRESJE WOBEC OSÓB OBECNYCH W KATEDRZE 3 LIPCA

Aresztowano także osoby związane bezpośrednio z Kościołem i wydarzeniami 3 lipca 1949 r. Uwięziono księży z katedry: Tadeusza Malca, Władysława Forkiewicza i s. Barbarę Sadkowską oraz osoby świeckie: Leona Wiśniewskiego, Józefa Wójtowicza (kościelni z katedry), Feliksa Zawiślaka (pomocnika katedralnego organisty) i Zygmunta Dambka (członka komisji kościelnej). Starano się im udowodnić zorganizowanie cudu na polecenie władz kościelnych. Księży oskarżano nie tylko o dokonanie zmian w obrazie czy nieumyślne spowodowanie śmierci Heleny Rabczuk, lecz również o wyrządzenie istotnych szkód dla państwa przez oderwanie ludzi od pracy w kampanii żniwnej. Aresztowanych zwolniono dopiero w lipcu 1950 r., po interwencji ks. prymasa abp. Stefana Wyszyńskiego.

REPRESSION AGAINST PEOPLE PRESENT IN THE CATHEDRAL ON THE 3RD OF JULY

Also the people directly linked to the Church and the events of the 3rd of July 1949. The priests from the Cathedral were imprisoned: Tadeusz Malec, Władysław Forkiewicz and s. Barbara Sadkowska and the lay persons: Leon Wiśniewski, Józef Wójtowicz (sacristans from the cathedral), Feliks Zawiślak (helper of the church organist) and Zygmunt Dambek (member of the church commission). The state authorities tried to prove that they had organized the miracle at request of the church authorities. The priests were accused not only of making changes in the painting, but also of unintentional causing of Helena Rabczuk's death, but also of acting to the significant detriment of the state through distracting people from working in harvest campaign. The arrested persons were released as late as in July 1950, after the intervention of Rev. Primate Stefan Wyszyński

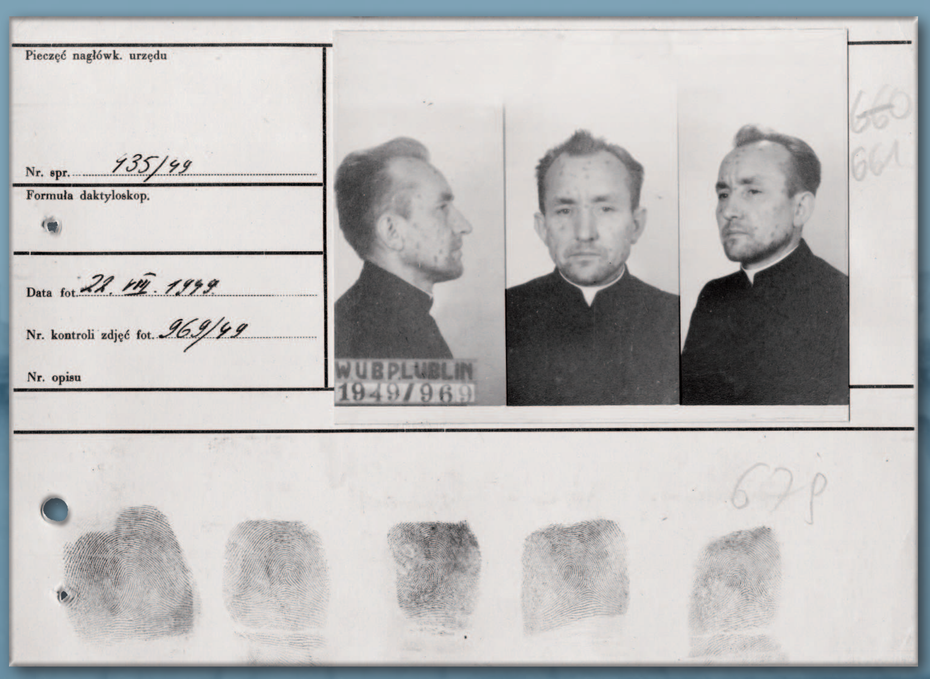
Pieczęć nagłówk. urzędu

Nr. spr. 735/49

Formuła daktyloskop.

Data fot. 22 VII. 1949

Nr. kontroli zdjęć fot. 969/49

Nr. opisu

WUBPLUBLIN 1949/963

67 p

Karta śledcza ks. Tadeusza Malca wraz z fotografią (tzw. sygnalityczną) i odciskami palców, według niej zarzucanym mu „przestępstwem" była „podburzanie do brania udziału w manifestacji antypaństwowej" (AIPN)

The inquiry card of Rev. Tadeusz Malec with his photo (the so-called „mugshot") and fingerprints, according to it, the „crime" he was charged with was „inciting to taking part in anti-state manifestation" (AIPN)

Dr Zygmunt Dambek, jeden z członków komisji ekspertów powołanej przez biskupa lubelskiego ks. Piotra Kałwę, aresztowany jako osoba podejrzana o zorganizowanie „cudu lubelskiego" (archiwum rodzinne)

Dr Zygmunt Dambek, one of the members of the expert commission appointed by the Lublin bishop, Rev. Piotr Kałwa, arrested as a person suspected of having organized the "Lublin miracle" (family archives)

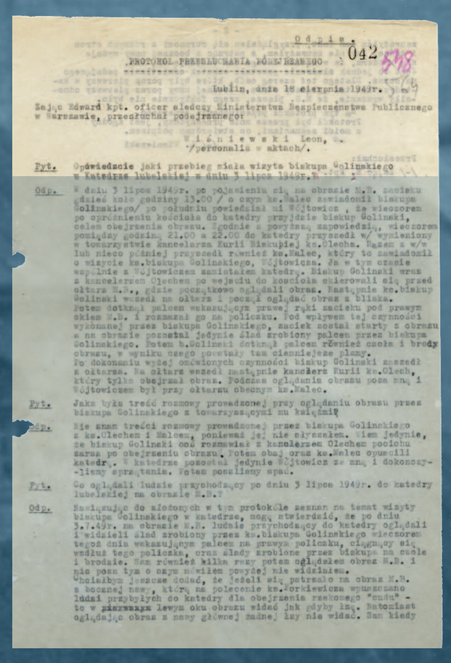

Protokół przesłuchania ks. Tadeusza Malca, pytania dotyczą ks. bp. Zdzisława Golińskiego, którego pracownicy UB zamierzali oskarżyć o zorganizowanie „antypaństwowej prowokacji" (AIPN)

Record of Rev. Tadeusz Malec's interrogation, the questions concern Rev. bishop Zdzisław Goliński, who was to be accused by the employees of Security Office of organizing „an anti-state provocation" (AIPN)

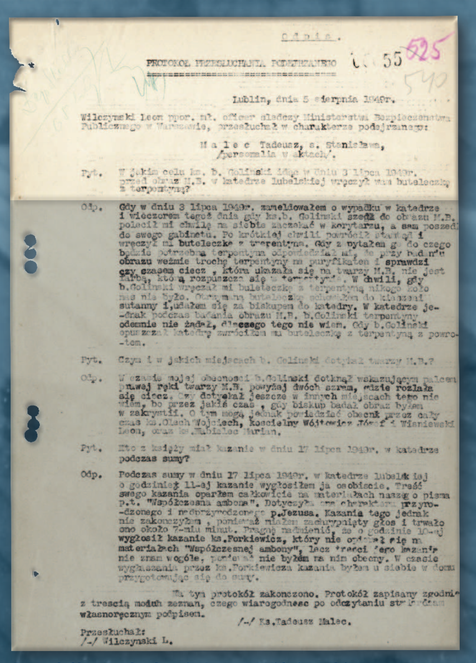

Protokół przesłuchania Leona Wiśniewskiego, katedralnego kościelnego, pytania dotyczą ks. bp. Zdzisława Golińskiego, którego pracownicy UB zamierzali oskarżyć o zorganizowanie „antypaństwowej prowokacji" (AIPN)

Record of Leon Wiśniewski, the cathedral sacristan's interrogation, the questions concern Rev. bishop Zdzisław Goliński, who was to be accused by the employees of Security Office of organizing „an anti-state provocation" (AIPN)

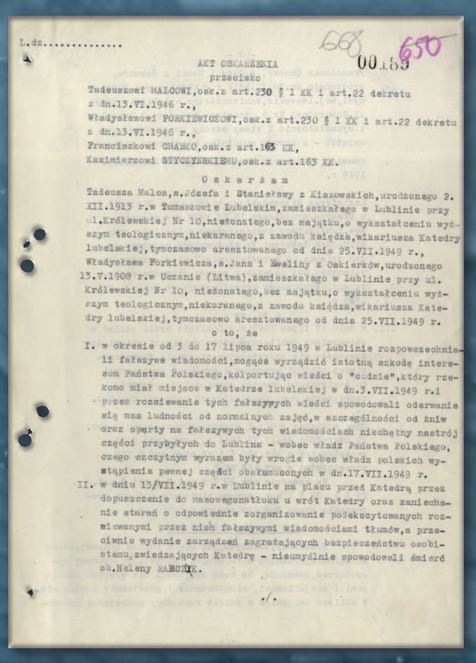

Pierwsza strona aktu oskarżenia sporządzonego m.in. w sprawie księży Tadeusza Malca i Władysława Forkiewicza – jeden z zarzutów dotyczył „oderwania mas ludowych od normalnych zajęć, a w szczególności od żniw" (AIPN)

The first page of indictment drawn up in. a. for priests Tadeusz Malec and Władysław Forkiewicz – one of the charges concerned „distracting the masses from their usual activities, and especially from the harvest" (AIPN)

Więzienie na Zamku Lubelskim, część tzw. cudaków oczekiwała tam na procesy (MHML)

The prison in the Castle of Lublin some of the so-called weirdoes were waiting for trials (CLHM)

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Lublinie

Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej

KORONACJA
CORONATION

KORONACJA

Pamięć o wydarzeniach z 3 lipca 1949 r. i towarzyszący jej kult obrazu Matki Bożej Płaczącej przetrwały i zaowocowały wielkimi wydarzeniami. 26 czerwca 1988 r. na terenie byłego obozu koncentracyjnego na Majdanku obraz został uroczyście koronowany przez prymasa kard. Józefa Glempa. Stało się to w obecności 300 tys. wiernych. W 2014 r. ustanowiono święto Matki Bożej Płaczącej. Co roku w rocznicę wydarzeń głównym deptakiem miasta przechodzi procesja z obrazem z katedry.

CORONATION

Memory of the events from the 3rd day of July 1949 and the accompanying worship of the image of Our Lady in Tears survived and resulted in great events. On the 26th day of June 1988 on the premises of the former concentration camp in Majdanek the painting was solemnly crowned by the Primate of Poland Józef Glemp. It took place in presence of 300 thousand worshippers. In 2014 the holiday of Our Lady Weeping was established. Every year. On the anniversary of these events the procession with the painting goes from the Cathedral through the promenade.

Koronacja obrazu Matki Bożej Płaczącej 26 czerwca 1988 r. – msza św. na terenie byłego obozu koncentracyjnego na Majdanku (Piotr Maciuk)

Coronation of the image of Our Lady Weeping on the 26th day of June 1988 – procession through the streets of Lublin (Piotr Maciuk)

Koronacja obrazu Matki Bożej Płaczącej 26 czerwca 1988 r. – msza św. na terenie byłego obozu koncentracyjnego na Majdanku (Piotr Maciuk)

Coronation of the image of Our Lady Weeping on the 26th day of June 1988 – procession through the streets of Lublin (Piotr Maciuk)

Procesja w trakcie obchodów święta Matki Bożej Płaczącej na ulicach Lublina (Piotr Maciuk)

Procession during the celebrations of the holiday of Our Lady Weeping in the streets of Lublin (Piotr Maciuk)

Koronacja obrazu Matki Bożej Płaczącej 26 czerwca 1988 r. – msza św. na terenie byłego obozu koncentracyjnego na Majdanku (Piotr Maciuk)

Coronation of the image of Our Lady Weeping on the 26th day of June 1988 – procession through the streets of Lublin (Piotr Maciuk)

INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
Oddział w Lublinie

Wydawnictwo Archidiecezji Lubelskiej